

## מה הן משרות פנויות?

משרה פנויה מייצגת ביקוש לעובדים, ביקוש שלא מולא או סופק.

משרה פנויה היא משרה שלא אוישה על-ידי המעסיק ומוכנה לאיוש **מינדי** על ידי אנשים (בין שעבדו לפני או לא) מחוץ לחברה של המעסיק. המשרות יכולות להיות מלאות, חלקיות, זמניות לתקופה קצרה או לטווח ארוך. המעסיק צריך לחפש את העובדים בצורה פעילה.

ההגדרה המקובלת למשרות פנויות אמורה לקיים את התנאים הבאים :

- 1) קיימת משרה ומוגדרת תכולת עבודה לאותה משרה.
  - 2) ניתן להתחיל את העבודה במשרה בתוך שלושים יום מיום איתור המועמד.
  - 3) המעסיק מחפש באופן פעיל עובדים.
- ברמה המעשית תלויה הגדרת המשרה הפנויה בהוראות הניתנות למראיין לגבי מה שעליו לדווח כמשרה פנויה. בסקר מעסיקים, הנערך על-ידי מינהל מחקר וכלכלה, השאלה הנשאלת בסקר לגבי משרות פנויות היא :

"האם אתה מחפש כעת עובדים בצורה פעילה באמצעות מודעות, חברות כוח-אדם, שירות התעסוקה וכדומה. ואם כן, כמה עובדים אתה מחפש".

כל מעסיק המצהיר על משרה פנויה בעסק מסווג על פי סימול הלמ"ס בהתאם לענף הכלכלי שבו פועל העסק ולמיקום הגיאוגרפי של העסק. כמו כן נערך סיווג של משלח היד (מקצוע) של המשרה המבוקשת ברמה של 4 ספרות על-פי סיווגי הלמ"ס (סיווג 2011).

משרה פנויה יכולה להיווצר בעסק כתוצאה מהרחבת פעילות העסק ויצירת משרות חדשות או כתוצאה מהחלפה של עובד שפרש פרישה טבעית או עזב את העסק והותיר משרה פנויה.

משתנה השכר הוא כמובן משמעותי מאוד לפתיחת מישרה. ככל שהשכר נמוך דיו, מעסיקים היו רוצים להעסיק מספר גבוה של עובדים. כאשר נשאל מעסיקים כמה משרות פנויות יש להם, בדרך-כלל תשובתם תהיה תואמת לציפיות שכר שהם מניחים שיהיה עליהם לשלם בעבור אותה משרה. מכאן ניתן להסיק שמשרות פנויות ישקפו את מספר המשרות שאינן מאוישות ברמת השכר שאותה מניחים המעסיקים שיצטרכו לשלם.

במסגרת איסוף הנתונים, לא נלקחות בחשבון כפנויות משרות אשר נובעות מהסטות פנימיות בתוך הארגון, כמו גם משרות שעובדים כבר נשכרו כדי למלא אותן, אך האיוש בפועל יתבצע בעוד פרק זמן הארוך משלושים יום.

דיווח המשרות הפנויות מתייחס ליום הריאיון של העסק והוא מבטא את מלאי המשרות הפנויות של העסק נכון לאותו יום. אם תאויש המשרה, היא תהפוך להיות משרה מאוישת.

ככלל קיים קשר הפוך בין משרות פנויות לאבטלה. מספר גבוה של משרות פנויות מתקיים בדרך כלל במקרים בהם שיעור האבטלה הוא נמוך, זאת מאחר שבפני המובטלים עומדות משרות רבות וקל להם יותר למצוא עבודה.

מצ"ב משלחי היד בהם היו המספר הגבוה ביותר של משרות פנויות בשנת 2015 .

משלחי היד שבהם הביקוש במוצע יומי היה הגבוה ביותר היו: מלצרים (5.9 אלף), עובדי ניקיון ועוזרים במשרדים, בבתי מלון ובמקומות אחרים (5.5 אלף), חשמלאי בניין ואחרים וחשמלאים מעשיים מסויגים (3.1 אלף), עובדי שלד בתחום הבנייה ובעלי משלח יד דומה שלא נזכרו במקום אחר (2.6 אלף), טבחים (2.6 אלף), עוזרי מכירה בחנויות (2.3 אלף), מדגימי סחורות ונציגי מכירות (2.2 אלף), נציגי מכירות בטלפון (1.2 אלף) ומאבטחים (2.0 אלף) (ראה לוח 1).

**לוח 1: משלחי יד בהם המספר הגבוה ביותר של משרות פנויות במוצע ליום לשנת 2015**

| מספר משרות פנויות | שם משלח יד <sup>1</sup>                                       | סמל משלח יד |
|-------------------|---|-------------|
| 5905              | מלצרים  | 5131        |
| 5464              | עובדי ניקיון ועוזרים במשרדים, בבתי מלון ובמקומות אחרים        | 9112        |
| 3057              | חשמלאי בניין ואחרים וחשמלאים מעשיים מסויגים                   | 7411\7414   |
| 2613              | עובדי שלד בתחום הבנייה ובעלי משלח יד דומה שלא נזכרו במקום אחר | 7119        |
| 2552              | טבחים   | 5120        |
| 2294              | עוזרי מכירה בחנויות   | 5223        |
| 2181              | מדגימי סחורות ונציגי מכירות                                   | 5242        |
| 2136              | נציגי מכירות בטלפון   | 5244        |
| 2040              | מאבטחים   | 5414        |
| 1993              | מגדלי גידולים מעורבים   | 6114        |
| 1747              | מטפלים סיעודיים בבתי פרטיים                                   | 5322        |
| 1690              | עובדי אריזה ידנית   | 9321        |
| 1603              | נהגי משאיות ומשאיות כבדות                                     | 8332        |
| 1395              | מסגרים  | 7214        |
| 1337              | מתכנתי יישומים  | 2514        |
| 1318              | בוני בתים למגורים   | 7111        |